

Dødsfall inneliggende barn 0 - 16 år

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Prosedyre
Sist endret: 12.05.2022

1. HENSIKT

Sikre at alle dødsfall hos barn i alderen 0 -16 år som dør i sykehuset håndteres på en tilfredsstillende måte i alle sykehusets avdelinger.
Sikre god ivaretagelse av pårørende i forbindelse med dødsfallet.

Prosedyren gjelder ikke for dødfødte barn. Se prosedyre: [Dødfødsel fra og med uke 22+0 Sykehuset i Vestfold](#)

2. ANSVAR

Ansatte ved Barnesenteret, anestesi-, kirurgisk-, fødeavdeling og intensiv.
Psykososialt team
Samtale- og livssynstjenesten
Obduksjonsteknikere ved patologiavdelingen

3. FREMGANGSMÅTE

Se: [Legens 10 bud ved barnedødsfall](#)

Uventet/unaturlig dødsfall

Dersom døden er inntrådt plutselig og uventet og av ukjent årsak, inklusive selvmord hos barn, skal dødsfallet betraktes som unaturlig og meldes til politiet på telefon 02800

Se: [Sjekkliste barnedødsfall](#)

Se prosedyre: [Meldeplikt og håndtering ved dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet i forhold til påregnelig risiko \(§3-3a\)](#)

Dødsfall anses unaturlig dersom det kan skyldes:

- Feil, forsømmelse eller uhell ved undersøkelse eller behandling av sykdom eller skade,
- Drap eller annen legemskrenkelse,
- Selvmord eller selvvoldt skade,
- Ulykke som forlis, brann, skred, lynnedslag, drukning, fall, trafikkulykke o.l.,
- Misbruk av narkotika
- Ukjent årsak når døden har inntrådt plutselig og uventet.

Naturlig dødsfall

Den siste tiden

- Kommuniser med foreldre om hvordan de ønsker å tilrettelegge for den siste tiden.
- Kartlegg familiens religion/livssyn – se under.
- Ansvarlig lege oppnevnes.
- Tilstrebe de samme pleierne rundt barnet.
- Kontakte psykososialt team barneavdelingen.
- Tilby overnatting for pårørende på et annet rom i posten enn der hvor barnet ligger.

- Ordne med mat via kjøkkenet til foreldre og søsken.
- Være oppmerksom på søskens behov og legge forholdene til rette slik at de får muligheten til å være i nærheten av den syke og sine foreldre.
- Vurder fortløpende å fjerne medisinsk utstyr
- Gi foreldrene evt. hjelp til minner om barnet (bilder mm).
Avklar med foreldre om bilde evt. allikevel kan tas og oppbevares i journal slik at foreldrene kan få det senere.

Religion/livssyn

Den enkelte medarbeider må kjenne sitt ansvar og arbeidsoppgaver i forbindelse med dødsfall hos pasienter som er knyttet til ulike religioner

Ved forventet dødsfall bør livssyn og ønsket tilrettelegging i størst mulig grad avklares og etterleves.

Dersom avdødes livssyn ikke er kjent benyttes kun livssynsnøytrale løsninger.

Samtale- og livssynstjenesten

Sykehusprest/annen livssynsrepresentant kan kontaktes av ansvarlig sykepleier, der det er behov for bistand. Samtale- og livssynstjenesten kan være behjelpelig overfor pårørende og kan formidle kontakt også ved andre religioner når som helst i forbindelse med dødsfall.

Sentralbordet kan videreformidle kontakt med prest/annen livssynsrepresentant på vakt.

Ved ønske om nøddåp eller andre ritualer:

Ved nøddåp benyttes dåpsfat evt. dåpskjole som ligger i morspakke på Nyfødttintensiv.

Lenke til prosedyrer for sykdom og dødsfall for de ulike religioner, se:

[Interne referanser](#)

Umiddelbart etter dødsfallet

- Fjerne diverse utstyr, men **ikke** hvis dødsfallet kan defineres som unaturlig.
- Legg barnet i flatt ryngleie med en liten pute under hodet.
- Øyelokkene trykkes varsomt igjen. Legg på fuktet vatt om de glir opp.
- Haken støttes opp ev. med et kosedyr. Vi prøver å unngå å bruke hakebind.
- Fjerne tilsølt tøy, men oppbevares hvis plutselig uventet dødsfall.
- Merke utsiden av døra.
- Notere dødstidspunktet i kurven.
- Kontakte lege som syner den døde og fyller ut dødsattest.

Se: [Dokumentasjon](#)

Oppmuntre foreldre/pårørende til å være hos barnet, ha nærhet til barnet. Kan være alene eller sammen med personalet etter ønske. Pleier er tilgjengelig etter foreldrenes/pårørendes ønsker.

Stell av det døde barnet

Stelles av foreldrene/pårørende ev. også søsken sammen med pleier. De kan også stelle uten pleier hvis de ønsker det.

Stellet bør gjøres i løpet av de to første timene før barnet blir for stivt.

- Lett vask.
- Ha på de klær som foreldrene/pårørende ønsker.
- Tamponere, samt ta på bleie (gjelder alle aldre og av etiske og hygieniske årsaker).
- To merkelapper skal påføres navn, fødselsdato, dato og klokkeslett for død, og postens navn. Den ene festes på barnets høyre tå og den andre festes med
- Sikkerhetsnål, utenpå lakenet som barnet svøpes i. Lappene kan festes på umiddelbart før utkjøring.
- Identitetsbånd skal sitte på.
- Eget sengeteppe legges over senga.
- Vi legger duk på bordet og tenner (elektrisk) lys.
- Tilby å kontakte prest eller andre etter ønske.

- Gi valg i forhold til hvor det døde barnet skal ligge etter stellet: På pasientrommet, kjølerom U3, eller om de vil ta med det døde barnet hjem.

Ved obduksjon

Legen informerer pårørende om eventuell obduksjon og deres mulighet til å nekte dette. Se prosedyre: [Obduksjon - Informasjon til kliniske avdelinger og eksterne leger](#)
Informasjonsbrosjyre til pårørende om obduksjon finnes på sentrallageret.

Patologiavdelingen steller og legger i kiste på stellerom i U3, evt. sammen med foreldre i seremonirommet. Dette avtales med begravellesbyrå.

Når endelig obduksjonsrapport foreligger gjennomgås denne sammen med pårørende av ansvarlig lege samt psykososialt team.

Ved smitte

Har den døde vært smitteisolert skal stell foregå etter smitteregime/diagnose. Se prosedyre: [Dørplakat- kontakt- dråpesmitte](#)

Rent laken legges over sengen under utkjøring fra stuen.

- Sengen merkes med gul smittelapp med postens navn.
- En gul smittelapp sendes med portøren. Festes på lakenet før avdøde legges i kjølerommet.
- Portøren kjører sengen med sengetøyet direkte tilbake til posten og sykerommet for desinfeksjon og rengjøring.
- Sykerommet desinfiseres etter smitteregime.

Se prosedyre:

[Håndtering av smittefarlig risikoavfall](#)

Dokumentasjon

Se prosedyre: [Dødsfall - Dokumentasjon - bruk av skjema](#)
[Bekreftelse om dødsfall](#)

Sykepleier skriver en avsluttende rapport i sykepleie dokumentasjonen.

Utkjøring til kjølerom

Det er portørtjenesten som er ansvarlig for utkjøring fra avdeling til kjølerom. Tjenesten bestilles på Portercom.

Sengen med barnet kjøres til kjølerommet dekket med dyne og pute. Barnet kan ev. ligge i seng på kjølerommet helt til det legges i kisten.

NB! Det må være godt merket at det er ønskelig at barnet ligger i sengen fram til det legges i kiste.

Syning

Kan gjøres i posten så lenge det er praktisk mulig å la barnet bli liggende der. Føde 4c har egnet kjøleskap som også kan benyttes av nyfødteintensiv.

Etter at det døde barnet er brakt til kjølerommet vil all syning gjøres i kapell/seremonirommet.

Avtale om dette må inngås med patologiavdelingen eller begravellesbyrået. Postens personale kan være behjelpelig om pårørende ønsker det.

Hvis pårørende ønsker å ta med barnet hjem

- Foreldre kan ta med barnet i egen bil hvis dette lar seg praktisk gjennomføre. Hvis dette ikke er mulig, er det begravellesbyrået som har ansvar for å kjøre barnet hjem. Barnet kan fraktes hjem enten på bære eller i kiste.
- Pårørende kontakter selv begravellesbyrå (kontaktinformasjon ligger på nettet) og avtaler detaljer.
- Dersom det er ønskelig kan postens personale være behjelpelig om pårørende ønsker det.

Etterkontakt

Ettersamtale avtales med sosionom.

Kontaktsykepleier følger opp pårørende etter

Det inviteres til minnesamvær i avdelingen noen uker etter dødsfallet.

Der prøver man å samle alle som har vært involvert i barnet den tiden det var i avdelingen, og kan med dette markere en avslutning.

Det legges opp til en enkel bevertning.

4. GENERELT**Definisjon nærmeste pårørende**

[Pårørende](#) (se definisjonen bokstav b).

Informasjon til pasientens hjemkommune ved kommunale tjenester

Har pasienten kommunale tjenester, må ansvarlig sykepleier fra moderpost varsle aktuelle kommune om dødsfallet ved PLO melding.

Akuttmottaket varsler kommunen pr telefon.

5. INTERNE REFERANSER

- [1.1.8.3.2.1](#) Uønsket hendelse - pasient
- [1.6.2.11.5](#) Sykdom og dødsfall - Pasienter fra kristne kirker og samfunn
- [1.6.2.11.6](#) Sykdom og dødsfall - medlemmer av Jehovas vitner
- [1.6.2.11.7](#) Sykdom og dødsfall - Pasienter fra Human Etisk forbund
- [1.6.2.11.8](#) Sykdom og dødsfall - muslimer
- [1.6.2.11.9](#) Sykdom og dødsfall - hinduer
- [1.6.2.11.10](#) Sykdom og dødsfall - buddhister
- [1.6.2.11.11](#) Sykdom og dødsfall - sikher
- [1.6.2.11.12](#) Sykdom og dødsfall - jøder

6.EKSTERNE REFERANSER

[Pasient- og brukerrettighetsloven](#)

[Helsepersonelloven](#)

[Obduksjonsloven](#)

[Unaturlig dødsfall](#)

[Spesialisthelsetjenesteloven](#)

[Transplantasjonsloven](#)

[Informasjon til pårørende i forbindelse med obduksjon og forskning ved dødsfall hos barn. Veileder IS-2237](#)